

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ “ЛЬВІВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА”**

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №2

з дисципліни
«Дискретна математика»

Виконав:
студент групи КН-113
Бондар Андрій-Андріян

Викладач:
Мельникова Н.І.

Львів – 2019 р.

Тема: Моделювання основних операцій для числових множин

Мета роботи: Ознайомитись на практиці із основними поняттями теорії множин, навчитись будувати діаграми Ейлера-Венна операцій над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїти принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.

Варіант № 4

Завдання 1:

Для даних скінчених множин $A = \{1,2,3,4,5,6,7\}$, $B = \{4,5,6,7,8,9,10\}$, $C = \{2,4,6,8,10\}$ та універсума $U = \{1,2,3,4,5,6,7,8,9,10\}$ знайти множину, яку задано за допомогою операцій: а) $B \setminus (C \setminus A)$; б) $\neg B \Delta \neg C$. Розв'язати, використовуючи комп'ютерне подання множин.

$$\text{а) } B \setminus (C \setminus A) \rightarrow B \setminus \{8,10\} \rightarrow \{4,5,6,7,9\}$$

$$C \setminus A = \{8,10\}$$

Комп'ютерне подання: $B \setminus (C \setminus A) = \{0,0,0,1,1,1,1,0,1,0\}$;

$$\text{б) } \neg B \Delta \neg C = \{2,5,7,9\}$$

$$\neg B = \{1,2,3\}; \neg C = \{1,3,5,7,9\};$$

Комп'ютерне подання: $\neg B \Delta \neg C = \{0,1,0,0,1,0,1,0,1,0\}$.

Завдання 2:

На множинах задачі 1 побудувати булеан множини $\neg((A \setminus B) \cup C) \cap A$. Знайти його потужність.

$$\neg((A \setminus B) \cup C) \cap A = \{5,7\}.$$

$$A \setminus B = \{1,2,3\}; (A \setminus B) \cup C = \{1,2,3,4,6,8,10\}; \neg((A \setminus B) \cup C) = \{5,7,9\};$$

Булеан $\{\emptyset, \{5\}, \{7\}, \{5,7\}\}$;

Потужність булеану дорівнює: 4.

Завдання 3:

Нехай маємо множини: N – множина натуральних чисел, Z – множина цілих чисел, Q – множина раціональних чисел, R – множина дійсних чисел; A , B , C – будь-які множини. Перевірити які твердження є вірними (в останній задачі у випадку невірного твердження достатньо навести контрприклад, якщо твердження вірне – навести доведення):

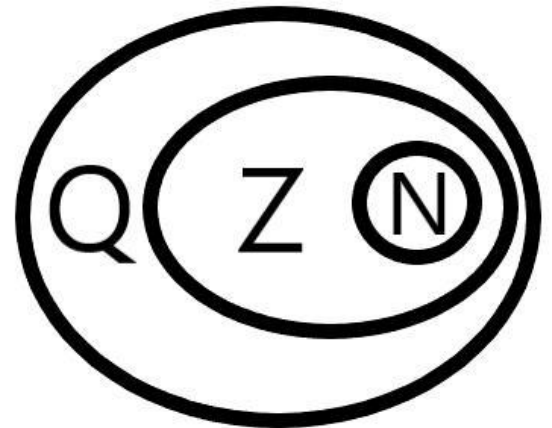
- а) $\{1,2\} \subset \{\{1,2\}, 2, 3\}$;   б) $Q \cup R = R$;   в) $N \cap R \subset Z$;   г) $Z \setminus N \subset Q \setminus N$;
д) якщо $A \cap B \subset C$, то $A \subset B \cup C$.

Відповіді, розв'язки:

Оскільки $N \rightarrow Z \rightarrow Q \rightarrow R$, то:

- а) Твердження — правильне .
б) Твердження правильне, оскільки Q є підмножиною R , тому $Q \cup R = R \rightarrow R = R$.
в) Твердження є правильним, $N \cap R = N$, $N \subset Z$.
г) Твердження є правильним.

Оскільки N є підмножиною Z , яка є підмножиною Q , то $Z \setminus N$ буде підмножиною $Q \setminus N$, оскільки всі елементи, що знаходяться у — “новій Z ”, будуть належати — “новій Q ”.

- д) Елементи, які належать множинам A та $\neg B$, є спільні, містяться у множині C , а елементи A , що не спільні з $\neg B$ входять у множину B . Отже, якщо об'єднати B та C , то отримаємо універсам, тому усі елементи A будуть входити в множину $B \cup C$, а отже $A \subset B \cup C$.

Завдання 4:

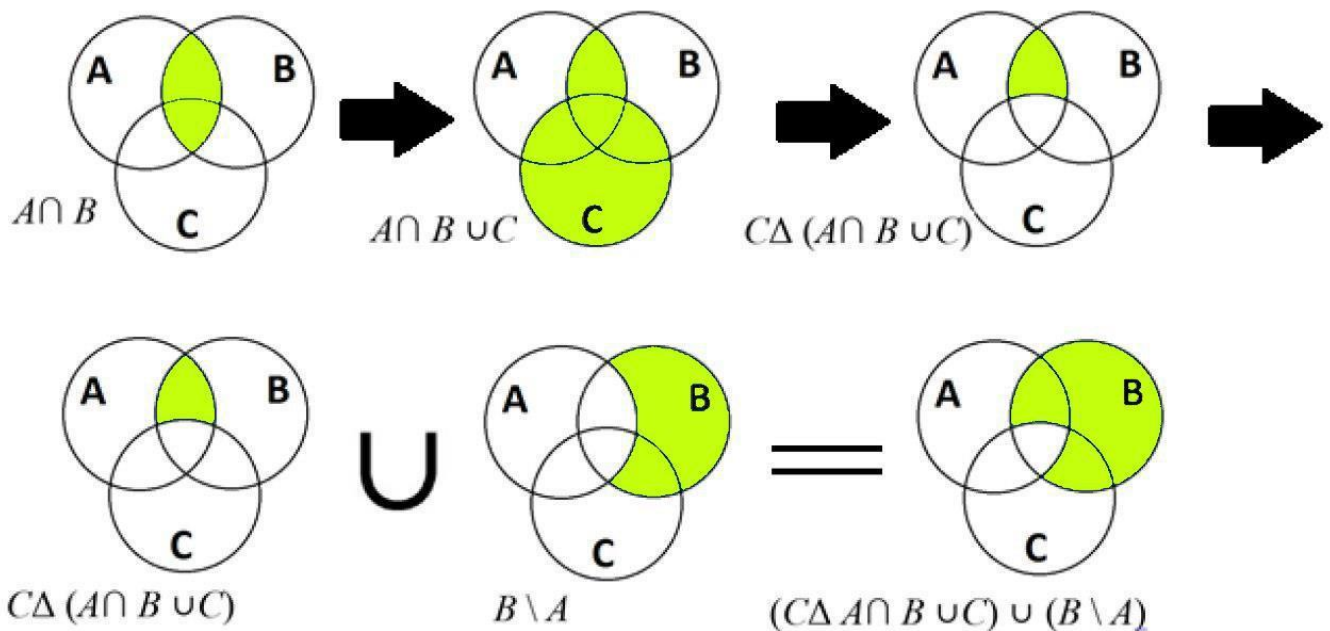
Логічним методом довести тотожність: $A/(B \cup C) = (A/B)/C$.

$A/(B \cup C) \rightarrow A \cap \neg(B \cup C) \rightarrow A \cap (\neg B \cap \neg C) \rightarrow (A \cap \neg B) \cap \neg C \rightarrow (A/B) \cap \neg C \rightarrow (A/B)/C$.

- 1) Позбавлення операції різниці;
- 2) закон Де Моргана;
- 3) операція асоціативності;
- 4) позбавлення диз'юнкції;
- 5) позбавлення диз'юнкції.

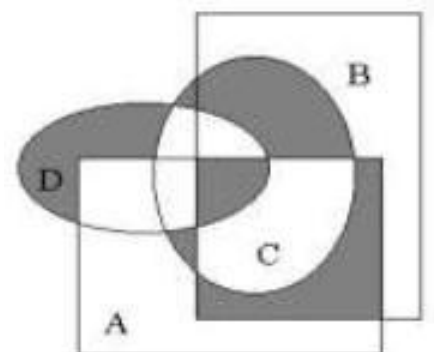
Завдання 5:

Зобразити на діаграмі Ейлера-Венна множину:
 $(C \Delta A \cap B \cup C) \cup (B \setminus A)$.

Завдання 6:

Множину зображено на діаграмі. Записати її за допомогою операцій.

Відповідь: $((A \cap B) \Delta C) \Delta D \setminus ((D \cap A) \setminus C)$.

Завдання 7:

Спростити вигляд множини, яка задана за допомогою операцій, застосовуючи закони алгебри множин (у відповідь множини можуть входити не більше одного разу): $((A \Delta B \cup C) \cup \neg A) \cap C$.

Розв'язок:

$$\begin{aligned} & ((A \Delta B \cup C) \cup \neg A) \cap C = \\ & = (((A \setminus (B \cup C)) \cup ((B \cup C) \setminus A)) \cup \bar{A}) \cap C = \\ & = (((A \cap \overline{(B \cup C)}) \cup ((B \cup C) \cap \bar{A})) \cup \bar{A}) \cap C = \\ & = (((A \cap \bar{B}) \cap \bar{C}) \cup ((B \cap \bar{A}) \cup (\bar{A} \cap C)) \cup \bar{A}) \cap C = \\ & = (((A \cap \bar{B}) \cap \bar{C}) \cup ((B \cap \bar{A}) \cup (\bar{A} \cap C)) \cap C) \cup (\bar{A} \cap C) = \\ & = (((A \cap \bar{B}) \cap \bar{C}) \cap C) \cup (((B \cap \bar{A}) \cup (\bar{A} \cap C)) \cap C) \cup (\bar{A} \cap C) \end{aligned}$$

Виділимо 2 рівняння

$$\begin{aligned} & ((A \cap \bar{B}) \cap \bar{C}) \cap (C \cap \bar{C}) = \\ & = ((A \cap \bar{B}) \cap \bar{C}) \cap 0 \\ & \underbrace{\hspace{1.5cm}} \\ & \quad \emptyset \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & (((B \cap \bar{A})) \cap C) \cup (\bar{A} \cap C) \cup (\bar{A} \cap C) = \\ & = (((B \cap \bar{A})) \cap C) \cup (\bar{A} \cap C) = \\ & = (B \cap (\bar{A} \cap C)) \cup (\bar{A} \cap C) = \\ & = (B \cap (\bar{A} \cap C)) \end{aligned}$$

Відповідь: $B \cap (\bar{A} \cap C)$

Завдання 8:

Скільки існує натуральних чисел, що менші за 1000, які не діляться ні на 11, ні на 17?

Розв'язання: (від протилежного)

Оскільки 11 і 17 — прості числа, то ділитися на них будуть лише числа кратні їх добутку, тобто кратні 187. Найбільше числом, яке націло ділиться на 187 і є меншим ніж 1000 — 935.

$$935 = 187 \cdot 5$$

$$1000 - 5 = 995.$$

Відповідь: 995 натуральних чисел.

Додаток 2

Ввести з клавіатури дві множини цілих чисел. Реалізувати операції перерізу та симетричної різниці над цими множинами. Вивести на екран новоутворені множини. Знайти програмно їх потужність.

```
1  #include <iostream>
2
3  using namespace std;
4
5  int main() {
6
7      int size1, size2, i;
8      cout << "Enter size of set A:\n";
9      cin >> size1;
10
11     char* arr1 = new char[size1];
12     cout << "Enter members of set A:\n";
13     for (int i = 0; i < size1; i++)
14         cin >> arr1[i];
15
16
17     cout << "Enter size of set B:\n";
18     cin >> size2;
19
20     char* arr2 = new char[size2];
21     cout << "Enter members of set B:\n";
22     for (int i = 0; i < size2; i++)
23         cin >> arr2[i];
24
25
26     int h = 0;
27     int ilength = (size1 < size2) ? size1 : size2;
28     char* intersect = new char[ilength];
29     cout << "Pereriz = { ";
30     ilength = 0;
31     for (int i = 0; i < size1; i++) {
32         for (int j = 0; j < size2; j++) {
33             if (arr1[i] == arr2[j]) {
34
35                 cout << arr1[i] << " ";
36                 h++;
37             }
38         }
39     }
40     cout << "}" << endl;
41
42     cout << "|pereriz| = " << h << endl;
43 }
```

```

44
45     cout << "Symmetric difference = { ";
46     int l, o = 0, p = 0;
47     for (int i = 0; i < size1; i++){
48         for (l = 0; l < size2; l++) {
49             if (arr1[i] == arr2[l]) {
50                 break;
51             }
52         }
53         if (l == size2) {
54             cout << arr1[i] << " ";
55             o++;
56         }
57     }
58     for (int i = 0; i < size2; i++) {
59         for (l = 0; l < size1; l++) {
60             if (arr2[i] == arr1[l]) {
61                 break;
62             }
63         }
64         if (l == size1) {
65             cout << arr2[i] << " ";
66             p++;
67         }
68     }
69     cout << " }" << endl;
70     cout << "|Symmetric difference| = " << o+p << endl;
71
72     delete[] arr1;
73     delete[] arr2;
74     delete[] intersect;
75
76     return 0;
77 }

```

Консоль отладки Microsoft Visual Studio

```

Enter size of set A:
5
Enter members of set A:
2 5 p 7 в
Enter size of set B:
7
Enter members of set B:
9 8 2 6 p 7 н
Pereriz = { 2 p 7 }
|pereriz| = 3
Symmetric difference = { 5 в 9 8 6 н }
|Symmetric difference| = 6

```

Висновок: я ознайомивсь на практиці із основними поняттями теорії множин, навчився будувати діаграми Ейлера-Венна, виконувати операції над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїв принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.